

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG ARBEIDSDEPARTEMENTET
DEP, OSLO 1, TLF. 20 22 70

Rundskriv H-36/77
Jnr. 2127/77 D
4. juli 1977

Til fylkesmennene

DELEGASJON AV KOMMUNAL- OG ARBEIDSDEPARTEMENTETS MYNDIGHET TIL Å
SAMTYKKE I EIENDOMSINNGREP M.V. ETTER VISSE BESTEMMELSER I OREIGNINGS-
LOVEN OG BYGNINGSLOVEN

I

Ved lov av 13. februar 1976 nr 2 ble det gjort endringer i oreigningsloven av 23. oktober 1959 § 5 som gjorde det mulig for Kongen å delegere myndighet til å samtykke i eiendomsinngrep etter lovens § 2 til fylkesmannen.

Ved loven av 13. februar 1976 nr 2 (jfr. lov av 28. mai 1976 nr 37) ble det også gjort endringer i bygningsloven av 18. juni 1965 § 15 slik at det ble mulig for departementet å overføre sin myndighet til å samtykke i eiendomsinngrep etter bygningsloven til fylkesmannen.

Myndighet til å samtykke i eiendomsinngrep etter oreigningsloven ble delegert til fylkesmannen på nærmere vilkår ved kongelig resolusjon av 15. april 1977 (jfr. nedenfor under avsnitt II). Som det fremgår av foredraget til resolusjonen, kan Kommunaldepartementet reffe beslutning om overføring til fylkesmannen av myndighet etter bygningslovens §§ 35-37 (jfr. nedenfor under avsnitt III).

Kopi av kongelig resolusjon av 15. april 1977 med foredrag er sendt til bl.a. fylkesmennene med Justisdepartementets brev av 26. april 1977 (jnr. 565/77 E DC/sk). Kopi av resolusjonen er dessuten sendt samtlige fylkeskommuner og kommuner den 20. mai 1977 (rundskriv G-99/77).

II

1. Ved den nevnte kongelige resolusjon ble myndighet til å samtykke i eiendomsinngrep bl.a. etter oreigningslovens § 2 nr 12 (brønnstell)

og nr 31 (boligbygging og tomt som huseieren ikke har eiendomsrett til) delegert til fylkesmannen.

Oreigningsforskriftene av 2. juni 1960 ble samtidig gitt en tilføyelse om at samtykke til eiendomsinngrep ikke kan gis av fylkesmannen dersom saken i henhold til oreigningslovens § 12 har vært forelagt for fylkeslandbruksstyret som frarår inngrepet. Det samme gjelder når saken vedrører forhold over fylkesgrensene eller reiser betydelige prinsipielle problemer. Saken sendes i disse tilfelle med fylkesmannens uttalelse til departementet til avgjørelse.

2. Den myndighet som er delegert til fylkesmannen i medhold av oreigningslovens § 5, omfatter uten videre også myndighet etter lovens §§ 6, 8, 10 første ledd, 16, 17, 20 og 25 første ledd. Således har fylkesmannen myndighet til å samtykke i at eiendomsinngrep med hjemmel i oreigningslovens § 2 nr 12 og 31 blir satt i verk før det foreligger rettskraftig skjønn, jfr. § 25.
3. Delegasjonen til fylkesmannen omfatter også myndighet til å fri jord for eldre odelsrett når eiendommen er overdratt frivillig og det må regnes med at den ville blitt ekspropriert (etter oreigningslovens § 2 nr 12 eller nr 31) dersom partene ikke var blitt enige, jfr. lov av 28. juni 1974 nr 58 om odels- og åsetesretten § 32.
4. Søknader om eiendomsinngrep som nevnt i dette avsnitt og som er kommet til departementet innen 1. august 1977, vil bli behandlet og avgjort av departementet.

III

1. I medhold av § 15 i bygningsloven delegerer Kommunal- og arbeidsdepartementet sin myndighet til å samtykke i eiendomsinngrep etter bygningslovens §§ 35-37 til fylkesmannen.

Samtykke til eiendomsinngrep kan ikke gis av fylkesmannen dersom saken i henhold til oreigningslovens § 12 har vært forelagt for fylkeslandbruksstyret som frarår inngrepet. Det samme gjelder når saken vedrører forhold over fylkesgrensene eller reiser betydelige prinsipielle problemer. Saken sendes i disse tilfelle med fylkesmannens uttalelse til departementet til avgjørelse.

2. I henhold til kongelig resolusjon av 15. april 1977 del I nr 4 delegerer Kommunal- og arbeidsdepartementet til fylkesmannen fullmakten etter kongelig resolusjon av 2. september 1960 til å samtykke i at eiendomsinngrep blir satt i verk i samsvar med oreigningslovens § 25 når inngrepet skal skje etter bygningslovens §§ 35-37.
3. I henhold til resolusjonen av 15. april 1977 del I nr 5 siste ledd omfatter delegasjon som nevnt under nr 1 i dette avsnitt, også myndighet til å fri jord for eldre odelsrett når eiendommen er overdratt frivillig og det må regnes med at den ville blitt ekspropriert etter bygningslovens §§ 35-37 dersom partene ikke var blitt enige, jfr. odelslovens § 32.
4. Kommunal- og arbeidsdepartementets myndighet til å samtykke i eiendomsinngrep etter bygningslovens §§ 35-37 overføres til fylkesmannen fra 1. august 1977. Saker som er kommet til departementet før dette tidspunkt, vil bli behandlet og avgjort av departementet.

IV.

Når det gjelder behandlingen av saker om eiendomsinngrep, vil departementet spesielt gjøre oppmerksom på følgende:

1. Bestemmelsene i oreigningsloven gjelder - så langt de passer - også for ekspropriasjonssaker etter bygningsloven, jfr. oreigningslovens § 30 nr 46.
2. I oreigningslovens § 12 første ledd annet punktum er det bestemt at dersom saken vedkommer ting som hører under fylkeslandbruksstyret, fylkesskogrådet, jordstyret, skogrådet, helserådet, samferdselsnemnda, friluftsnemnda eller andre sakkyndige organer, skal de til vanlig få høve til å si sin mening. Dette gjelder ikke når det foretas ekspropriasjon i medhold av bygningslovens § 35 til gjennomføring av reguleringsplan, jfr. § 35 nr 2 annet ledd.. Departementet har i slike tilfelle likevel innhentet uttalelse fra fylkeslandbruksstyret dersom inngrepet gjelder dyrket eller dyrkbar jord og reguleringsplanen er stadfestet før jordloven trådte i kraft (1. januar 1956).

3. Etter bygningslovens §§ 35 nr 2, 36 nr 3 og 37 nr 2 skal saken være best mulig klarlagt og ekspropriatene har hatt høve til å uttale seg før kommunestyret gjør vedtak om å søke samtykke til ekspropriasjon etter de nevnte paragrafer.
4. Når et eiendomsinngrep er avhengig av samtykke, har departementet fulgt den praksis at det ikke har gitt tillatelse til forhåndstiltredelse etter oreigningslovens § 25 før ekspropriasjons-samtykket er blitt endelig, d.v.s. at klagefristen er utløpt eller eventuell klage er avgjort.
5. Alle avgjørelser av fylkesmannen i henhold til delegert myndighet i saker om eiendomsinngrep som nevnt foran, kan påklages til Kommunal- og arbeidsdepartementet, jfr. forvaltningslovens kap.VI og bygningslovens § 17.

- - - - -

./.

En legger ved noen avtrykk av dette rundskriv og ber om at det blir gjort kjent for vedkommende tjenestemenn hos fylkemannen.

Noen avtrykk av rundskrivet sendes herfra til fylkeskommunene og kommunene til orientering.

Leif Aune

Leiv Sjetne